



Tako naš in nam bližu je bil kulturni večer na Barju



Knjižničarka Marinka Grdadolnik iz Horjula, Nevenka Zitko iz Brezovice in Ivanka Kavčič iz Šentjošta so prejele letošnje Trubarjeve diplome

SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

S ključem iz petindvajsetih črk

Slovenski kulturni praznik. Na valu 202 so priporočali ogled prireditve, ki je v občini Vič Rudnik namenjena knjižničarjem. Tudi Glas Radio Ljubljana je vabil v dvorano na Barje: »Bogat kulturni program, domačini niso pripravili le Prešernov recital in ne bodo zapeli le venček slovenskih ljudskih pesmi, ampak so spekli tudi pustne krofe, gostje iz Lašč bodo predstavili odlomek iz Javorškove igre »Življenje in smrti Primoža Trubarja«, pevke z Brda bodo zapele renesančne pesmi in Mozarta, profesor Jaro Dolar pa bo podelil Trubarjeve diplome knjižničarkam: Marinki Grdadolnik, Nevenki in Bertu Zitko in Ivanki Kavčič.«

Snežni metej je postavil vse na glavo, ulice in poti so postale neprehodne, avtobus na Barje ni vozil (knjižničarke so prišle peš). Organizatorje je močno skrbelo, koliko bo sploh ljudi na odru in v dvorani. Oder: dragocena stara skrinja iz sloven-

ske zakladnice, na njej šop živordečih nageljnov, dva renesančna stola z visokimi naslonjali: izrezljana pričevalca ponosnih lastnikov in večjih rokodelskih rok. Tako lepe scenografije niso imeli v Domu Ivana Cankarja, je pripomnil nekdo. In ko je predsednik OK SZDL Drago Černoš spregovoril s prepričljivim odnosom do kulturnih vrednot in situacije kulturnikov – je lahko presenečen ugotovil, da je odnos do kulture v krajevni skupnosti Barje živ in odziven – dvorana je bila kljub metezu nabito polna. In na odru, kjer se je odvijal program, so bili vsi nastopajoči in še eden več: majhen tiskarski škratek, ki je občinstvo prikrajšal za pesem »Lipa«, saj jo je pripisal na program moškega pevskega zbora, zapeti pa so jo nameravale pevke z Vrhovc.

Sicer pa se je odvijalo vse po programu. S pomočjo »ključa iz petindvajsetih črk, ki je 1550, s Catechismusom odklenil vrata slovenskemu narodu v hišo kulturne Evro-

pe« kot je v srce segajoči besedi označil nastop Primoža Trubarja profesor Jaro Dolar, ki je pričaral te apokaliptične čase lakote, kuge in turške nevarnosti: od venca, ki ga je s pomočjo domačih igralcev in Tončke Melik, pred nami vil »Poet Slovencem« do pogumnega Trubarjevega ugovora visokostnemu Vergeriju (Janez Modic in Janez Gruden): »Kar se jezika tiče sem trden kot hrast. Ne boste me omajali, kaj šele kakorkoli premaknili. Slovenski jezik je slovenski in ni take vrste, da bi bil pripravljen za kakršnokoli mešanico, še manj pa je pripravljen, da bi se dal izpodiniti kakšnem drugemu jeziku.« »Res nisem vedel, da bo Premrlova »Zdravljica« postala slovenska himna,« je rekel zborovodja Mirko Gorenšek Jaru Dolarju. »Tudi Vrabčev ste lepo zapeli,« je menil profesor. »Vse je bilo lepo!« je ugotovil predsednik OK ZKS tovariš Julij Planinc skupaj z družbenopolitičnimi delavci, ki se niso ustrašili meteža. JAŠ

NA VRHOVŠKI ŠOLI

Razstava o Trubarju

Na osnovni šoli Vlado Miklavc Vrhovci so 8. februarja odprli razstavo na temo »Prva tiskana slovenska beseda«. Razstava nazorno prikazuje evropska kulturna dogajanja in družbene razmere na Slovenskem v 16. stoletju. Večji del razstave je namenjen Trubarjevemu življenju in delu. Iz celotnega prikaza te dobe veje duh Trubarjevega kolumbovskega dejanja in pomena za Slovence. Razstava je namenjena učencem šole.

Prireditelji pa prisrčno vabijo k ogledu tudi krajane. Pod strokovnim vodstvom si boste lahko ogledali vrsto zanimivih faksimiliranih izdaj: Abecednik, Katekizem, Cerkovno ordningo, Hišno postilo, Prvo slovensko psalmarico, Dalmatinsko Biblijo...

Razstavnih prostor je ob telovadnici v novem delu šole – vhod s Ceste na Vrhovce. Razstavo si lahko ogledate v četrtek, 20. februarja in v petek 21. februarja od 17. do 20. ter v soboto 22. februarja od 9. do 12. Vljudno vabljeni!

b. a.

PO 1. MAJU

Več za oskrbo v vrtcih

Od letošnjega 1. maja naprej bodo tudi v ljubljanskih vrtcih uveljavili vsa določila samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialno varstvenih pravic, to pa pomeni, da bodo starši plačevali za oskrbo otrok v vrtcih precej več kot do zdaj, saj bodo s prvim majem začele veljati tudi nove oskrbnine.

Pri mestni skupnosti otroškega varstva so za zdaj izračunali predvidene višine novih oskrbnin, dokončno pa bodo o njih odločali delegati občinskih in mestne skupnosti otroškega varstva – verjetno aprila. Predvidena nova najvišja oskrbnina za otroke v jaslih in v varstvenih družinah je tako 16.400 dinarjev, oskrbnina za otroke v drugi starostni skupini in v razvojnem oddelku pa 15.418 dinarjev.

Seveda bodo starši vrtec plačevali zelo različno. Višina prispevka je odvisna od lanskega povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana, seveda pa prispevek ne bo večji kot bo najvišja oskrbnina. Sedaj izračunane predvidene najvišje oskrbnine v prvi starostni skupini bi plačali starši v družinah, kjer je bil lanski povprečni mesečni dohodek na družinskega člana 47.490 dinarjev ali več, v drugi starostni skupini pa 44.050 dinarjev ali več.

O naših podružničnih šolah

O tej tematiki je tekla razprava na zadnji seji občinske samoupravne izobraževalne skupščine. Delegati so se seznanili s celovito informacijo, pa tudi s problemi, ki so v podružničnih šolah prisotni.

V tem šolskem letu deluje v naši občini 13 osnovnih šol, od tega 6 samostojnih in 7 centralnih s 16 podružnicami. In kje vse so podružnične šole? V Notranjih Goricah, na Črnem vrhu, na Šentjoštu, na Rakitni, na Jezeru, v Želimljah, na Golem, v Iški vasi, v Tomišlju, na Lavrici, na Rudniku, v Karlovici, na Robu, na Turjaku in na Velikem Osolniku in v Mohorju.

Skupno je v 31 oddelkih teh šol vključenih 504 učencev od 1. do 4. razreda, kar predstavlja 6,7 odstotka vseh višjih osnovnošolcev. V preteklih obdobjih so bile ukinjene tri podružnične šole: Dvorska vas, Krvava peč in Barje. Na podlagi razpoložljivih podatkov je razvidno upadanje števila učencev do leta 1985, predvidevanja centralnih šol do leta 1990 pa izkazujejo porast na pretežno večini teh šol, razen na Rakitni, Mohorju in Velikem Osolniku.

Prisotna je tudi ugotovitev, da se pravzaprav do leta 1990 ne predvideva bistven upad števila učencev, kar bi pogojevalo ukinjanje, z izjemo Mohorja, kjer so leta 1990 predvideni le 4 učenci v 4. razredu, objekt pa je že sedaj le polovično zaseden. Verjetno bi bilo prav in na mestu, da bi pristojni republiški upravni organ s posebnim aktom določil tudi minimalni normativ števila učencev, za katerega je z vseh vidikov še upravičeno delovanje podružnične šole.

Z izjemo Rakitne so domala vsi objekti podružničnih šol starejši, veliki, nefunkcionalni in brez ustrezne izolacije, kar pomeni, da je za vzdrževanje potrebno nameniti več sredstev. Zaradi krčenja sredstev za skupno porabo, so bila tudi sredstva za investicijsko vzdrževanje vsa leta planirana v minimalnih zneskih, kar je povzročalo ob velikih tovrstnih potrebah v Ljubljani, odlaganje vzdrževalnih del na teh objektih ter iz leta v leto slabšanje stanja teh objektov.

Nedvomno bo potrebno v prihodnosti posvetiti posebno skrb njihovem vzdrževanju, saj vemo, da so te šole pomembne tako s kulturno narodnostnega, narodno obrambnega in narodno gospodarskega vidika, saj ohranjajo posebnost bivalnih predelov. Komite za družbene dejavnosti je tako predlagal, naj bi mestna izobraževalna skupnost obravnavala podružnične šole kot prioriteto pri zagotavljanju sredstev za investicijsko vzdrževanje.

KAJ LAHKO PONUDI TIPRO

Odločite se: 50 ali 100 milijonov preklpov

Inštitut za elektroniko in vakuumsko tehniko na Teslovi 30 je še vedno organiziran v tri vakuumsko tehnološke in tri elektronske oddelke, v skupni mehaniki oddelku, v tri zastopstva in skupne službe. V njem združuje delo 280 delavcev in delav. Direktorja inštituta, ki je bolj znan po kratki IEVT, dr. Avgusta Beliča smo najprej vprašali, katere so osrednje naloge inštituta.

»Vsak oddelek goji specifično razvojno raziskovalno dejavnost in ustrezno poskusno oziroma pilotsko proizvodnjo. Prvenstvena naloga je vakuumistika, okoli katere se v projektne smislu združujejo vsi deli inštituta. Seveda pa poleg te osnovne usmeritve goji vsak oddelek še svojo specialnost. Že desetletja smo tesno povezani z industrijo po celi Jugoslaviji in glavni del prihodka ustvarjamo z neposredno izmenjavo dela. Poleg strokovne dejavnosti deluje IEVT tudi vzgojno in sicer skupaj z mariborsko univerzo v III. stopnji študija vakuumistike in skupaj s slovenskim vakuumskim društvom na praktičnem poučevanju vakuumistike na občasnih tečajih.«

Posebno pozornost je v zadnjem času vzbudil v javnosti oddelek za inkapsulirane kontakte. Zakaj?

Ta oddelek je znan v Jugoslaviji in v tujini. Pridobil je v inozemstvu tudi številne patente. Kot nujna posledica razvoja uporabe hermetičnih kontaktnikov v obliki tipke je nastala tipka, znana kot TC tipka. To je visoko profesionalna tipka z zelo veliko zanesljivostjo v vseh, tudi umazanih okoljih, in z dolgo življenjsko dobo, ki dovoli nad 100 milijonov preklpov. Ker pa se je pokazala potreba po enostavnejši in cenejši tipki za splošno uporabo, je nastal niz tipk z oznakami Tx, Ty in Tz. Prvo smo skupaj z ustreznimi proizvodnimi opremo razvili za delovno organizacijo Digitron Buj. Izsolali smo tudi proizvodne kadre ter vzpostavili proizvodnjo v Bujah. Kot mlajši izvedenki sta nastala tipki Ty in Tz. Zadoščata najzahtevnejšim pogojem pri tovrstnih tipkah, celo več, saj zmorejo naše tipke daljšo življenjsko dobo kot konkurenčne in so s 50 milijoni preklpov že v področju profesionalnih tipk. Kljub tem izjemnim lastnostim, pa so po ceni dostopne vsakemu kupcu.«

Za izdelavo teh tipk ste pri vas oblikovali novo delovno organizacijo?

»Izkušnje večletnega sodelovanja s strokovno okolico so pokazale, da, če hočemo, da bo kdorkoli si želi, dobil tipko pod enakimi pogoji – brez poskusov zapiranja tržišča – moramo postaviti novo, majhno, visoko specializirano in neodvisno delovno organizacijo, če nečemo oziroma ne moremo v sami IEVT povečati

proizvodnjo. Odločili smo se, da ostanemo samostojen in nevtralen inštitut. Hitro rastoče zahteve po tipkah so prekašale možnosti IEVT, zato smo se odločili, da ob pomoči naše občine, postavimo novo delovno organizacijo za proizvodnjo tipk in tipkovnic. IEVT pa ostane razvojno raziskovalna baza tudi za novo delovno organizacijo.«

Kakšna so še razmerja IEVT z delovno organizacijo TIPRO?

»TIPRO je kot delovna organizacija v ustanavljanju pričela z delom v najetih prostorih na novi lokaciji 1. 1. 1986. leta. Mi smo dali 16 specializiranih kadrov, vključno s strokovnim vodjem in bivšim pomočnikom direktorja IEVT, ter vso potrebno opremo in znanje. Del sredstev bo TIPRO vrnila v naslednjih letih. Dajala bo tudi sredstva za intenziven razvoj na področju tipk in tipkovnic v IEVT. Ker sedaj dela v najetih prostorih, bo skušala v naslednjih letih zgraditi svoj objekt. Zanimivo pa je, da se je že med poskusno proizvodnjo tipk na IEVT pokazala nujnost razvoja tipkovnice.«



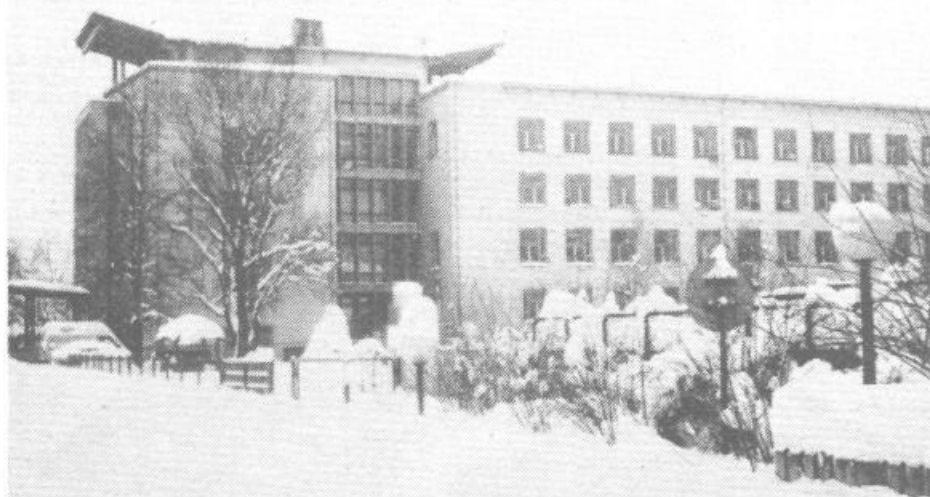
Dr. Avgust Belič

Po štirih mesecih intenzivnega dela se je pojavila na tržišču tipkovnica za široko uporabo z imenom INES. Ta predstavlja majhno profesionalizacijo zelo znanega in pri nas dosegljivega hišnega računalnika ZX Spectrum. Poleg te tipkovnice, ki je že v redni proizvodnji, pripravljamo še štiri nove. Tako lahko dobi sposobnejši kupec v TIPRO tipko, da si sam organizira proizvodnjo tipkovnic, ali pa naroči razvoj in proizvodnjo tipkovnic.«

Kakšen pa je širši pomen ustanovitve delovne organizacije TIPRO?

»Mislim, da je z njo IEVT pripomogel k odpiranju novih delovnih mest in tudi k prestrukturiranju gospodarstva višje občine.«

- sj -



Zgradba IEVT na Teslovi 30 je postala pretesna za množično izdelovanje tipk in tipkovnic, pa tudi proizvodni del ne bi najbolj ustrezal usmeritvi inštituta. Zato je delovna organizacija v ustanavljanju TIPRO sedaj v najetih prostorih na Gerbičevi, v nekaj letih pa bo zgradila svoje objekte